

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia S. Avgvstini de humanæ naturæ stantis, lapsæ,
puræ statu & viribus eruitur & explicatur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

10. Probatur quinto ex eo, quod istam Aug. mentem agnoverunt, &
acerrime oppugnarunt Pelag.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13673

primâ nativitate nemo non traxit, quia nisi ex illa A
mulier nulla concepit. Et iterum libro quinto:
Lib. 5. cont. Hinc apparet (quia sola Christi caro non est
Zul. c. 15. caro peccati) illam concupiscentiam, per quam
Christus concepi noluit, fecisse in genere humano pro-
paginem mali: quia MARIÆ corpus quamvis
inde venerit, tamen eam non traxit in corpus, quod
non inde concepit. Quæ verba quamvis ita per-
spicua, expressa, diserta sint, ut nihil luculen-
tius & minus ambiguum dici possit, tamen ad-
huc addit inferius: Quod autem attinet ad pec-
Ibid. cati originis in omnes homines transitum, quoniam
per concupiscentiam carnis transit. transire in eam
Ibid. carnem non potuit quam non per illam Virgo concepit.
Et rursum: Caro itaque Christi mortalitatem de

mortalitate materni corporis traxit, quia mortale
corpus invenit: contagium vero peccati originale non
traxit, quia concumbentis concupiscentiam non invenit.
Ecce perspicuis verbis, & sine ullis am-
biguitatis ambagibus dicit: Illam concupiscentiam,
per quam Christus concepi noluit, fecisse propa-
ginem mali; propterea sine illa Christum
concepi voluisse: imo peccatum transire in
eam carnem non potuisse, quia sine concupi-
scentia Virgo concepit. Quæ omnia prorsus
falsa sunt, si verum est, ut recentiores volunt,
concupiscentiam nihil ad peccati transitum
facere; adeoque sine illa posse transire, dum-
modo filius Adæ fuerit.

CAPVT DECIMVM.

Probatur quintò ex eo, quod istam Augustini mentem
agnoverunt, & acerrimè oppugnarunt
Pelagiani.

QVID? quòd ipsi Pelagiani nunquam dubitaverunt, quin Augustinus & Ecclesia, cujus doctrinâ premebantur, ita prorsus quemadmodum verba sonant, & nos eam hîc probare nitimur, & eam superiùs proposuimus, intellexerunt? Hoc si probare potuerimus, & hoc ipsum semper Augustinus agnoverit, nulla arbitrò tergiversandi ansa remanebit.

Porro hoc in scriptis Augustini & Iuliani ita manifestum est, ut integer hac de re liber testimonij utriusque plenus posset confici. Sed breviter, quantum satis est, rem attingam. Nam in primis vehementissimè Augustinum redarguit Iulianus, quòd aliquod in baptizatis malum remanere contenderet, unde filij peccato obnoxij gignerentur: & inde magna contra fidem Catholicam incommoda proficisci querebatur. Testis est ipse Augustinus, qui ab eo oppugnatus fuit. Nam verba Iuliani adversarij sui ita refert: Diabolus enim creat, dicitis, si ex hoc vulnere creantur, quod diabolus natura, que primum condita est, influxit humane: & damnantur nuptia, si aliquid, unde damnabiles generantur, habere credantur: nec omnia peccata dimittuntur in baptismo, si aliquid in baptizatis coniugibus remanet malum, ex quo generentur mali, id est, si remanet concupiscentia, unde filij cum peccato generentur. Et rursum alibi idem Iulianus dicit Augustino: Contumax cum cadentibus in maris, ut per argumenterum hæcenus inaudita portenta, dicitur libidinem diabolicam esse, eamque in sensu coëventium postquam, ad voluptatem parentam, ad reatum pertinere nascentium: tuam quidem amentiam & turpitudinem produs &c. Ex quibus Iuliani verbis manifestissimum est, Iulianum ita intellexisse doctrinam Augustini, sicut eam hæcenus proposuimus: nec eum de minùs intellecta men-

te suâ redarguit Augustinus; sed potius eodem loco, totoque libro & opere ostendit summo conatu, hoc esse verissimum.

Hinc ortus acerrimus ille inter utrumque conflictus, qui non potuit multorum librorum disputationibus dirimi, utrum illa concupiscentia per peccatum Adami fuisset exorta: Iuliano eam pervicacissimè Dei creationi tribuente, ut ita peccati originalis traditionem interimeret; Augustino è contrario omnibus ingenij nervis hoc negante. Cortè hanc concupiscentiam (inquit Iulianus) sine qua nulla fecunditas est, malum naturaliter desinit. Et alibi: Libido illa à Deo instituta, & corporibus ante peccatum docetur inserta. Et paulo post: Ac per hoc nihil sibi vel de iucunditate eius, vel de verecundia potest diabolus vindicare. Sic enim putabat Iulianus omnem peccati originalis machinam funditus intercidere.

Hinc nullo pacto vel hoc solum admittere volebat Iulianus, Concupiscentiam illam in paradiso fuisse vitiatam: sed talem prorsus fuisse contendebat, qualis nunc est: ne si vel vitium in eam irrepissè diceret, etiam inde in posteros originale peccatum serpere potuisset fateretur: Verum vas, inquit Augustinus, non pro religiosa ratione, sed pro animosa contentione, nec pro humano pudore, sed pro vestro furore, ne vel ipsa concupiscentia carnis vitata credatur, & ex ea trahi originale peccatum; talem prorsus, qualis nunc est, in paradiso conabimini disputando revocare. Et alibi: Verum vos pro suscepta vestra (concupiscentia) eam fideliter laboratis, ut vim patiamini, nisi eam qualis nunc est, etiam in paradiso collocetis. Non ibi de peccato dicemus talem factam, sed talem nullo peccato fuisse

221

fuisse mansuram. Augustinus enim iudicabat, ad peccati traductionem asserendam abunde Catholicis esse satis, si ista concupiscentia per quam traducitur saltem peccato vitia crederetur: Hanc si placet vobis in paradiso collocare, & per talem concupiscentiam carnis, qua nec praeveniret, nec tardaret, nec excederet imperium voluntatis, vobis videtur in illa felicitate filios potuisse generare, non repugnamus. Ad hoc enim quod agimus sufficit nobis: quia nunc talis in hominibus non est, qualem in illius felicitatis loco esse conceditis.

lib. 1. ad Iulian. 17.

Hinc ulterius obstinatissime contendebat Iulianus, celeberrimum istum Scriptura locum: Quia non habitat in carne mea hominum: itemque istum: Quis me liberabit de corpore mortis huius? non de ipso Apostolo Paulo, sed de alio quopiam sub lege, hoc est, Iudaeo adhuc in peccatis posito intelligendum esse, quem non innata carnis concupiscentia, sed tantum mala vivendi consuetudo fatigaret: ne si fateretur in Apostoli, hoc est, in hominis baptizati & iusti carne aliquid post baptismum remansisse mali, iam per hoc ipsum etiam originale peccatum a parentibus in prolem trajici posse concederet, totaque dogmatis Pelagiani scena collaberetur. Locupletissime docet hoc Augustinus, qui Pelagianos hoc vidisse, & velut praesentissimum interitum suum horruisse testatur. Cum enim ex Ambrosio probasset, Apostolum de se dixisse: Quis me liberabit de corpore mortis, videlicet propter legem illam peccati membris insitam; instando subjungit: En tota vestra causa impulsu, prostrata, contrita, & sicut pulvis quem proiecit ventus a facie terra &c. Numquid enim Paulus Apostolus non erat baptizatus? aut aliquid ei vel originale, vel proprium, vel ignorantia, vel scientia remissum non fuerat peccatorum? Unde ergo talia loquebatur, nisi id quod dixi in libro meo, cui te respondisse gloriaris, omnino verum est? Lex quippe ista peccati, qua in membris est corporis mortis huius, & remissa est regeneratione spiritus sancti, & manet in carne mortali &c. Nec vero te tantum, sed & ipsos Pelagianos, si de

lib. 1. cont. Iul. 17.

ipso Apostolo ista dicta esse faterentur, ruinae suae conficiis fuisse, propter apertum istum aditum, quo peccatum a parente licet sanctificato in prolem generatione transiret, pergit ostendere Augustinus: Hoc est omnino, quod funditus subruit haeresim vestram. Quod usque adeo videtis, & timeris, ut non aliter ex his Apostoli vocibus extraxerit, nisi quanta potestis contentione asseveretis, non illic ipsius Apostoli accipiendam esse personam, sed adhuc sub lege nondum sub gratia positi cuiuspiam Iudaei, contra quem sua mala conversationis consuetudo pugnaret. Et ut Augustinus eum ex propria responsione ita convinceret, ut simul Catholicam suam doctrinam de concupiscentia stabiliret, proprio laqueo ex illa consuetudine mala, suffocavit Iulianum: quasi ipsa vis consuetudinis deponatur in baptismo, & non adversus eam consistant baptizati &c. Et adhuc uberius: Quod si audent sine perveracitate considerare voluisses, profecto in ipsa vi consuetudinis irrueris, quomodo concupiscentia remittatur in reatu, & maneat in actu. Hoc enim docuerat Augustinus libro primo de nuptijs, ut peccati originalis transitum per manentem illam in actu concupiscentiam demonstraret. Hinc & alibi eandem vim urgens consuetudinis post baptismum remanentis: Sed ne forte dicas, contra hoc potius pugnare baptizatos, quod sibi ipsi prioris vitia mala consuetudine fecerunt, non contra id, cum quo nati sunt. Quamquam, inquit, si hoc dicis, iam proculdubio cernis atque concedis, esse in homine aliquid mali, quod non ipsum, sed reatuus qui ex illo contractus fuerat, auferatur in baptismo, tamen quia parum est ad huius questionis absolutionem, nisi vobis ex peccato primi hominis ingeneratum esse monstretur, audi &c. Ex quibus omnibus luce meridiana clarius est, Iulianum ita intellexisse sententiam Augustini de concupiscentia peccatum originale propagante, sicut verba sonant, & nos tam prolixè, quia res magna est, proposuimus: atque ita horruisse, ut ea salva, dogma suum salvum esse non posse, ipso timore & fuga sua fateretur.

Ibid.

Ibid.

Ibid.

lib. 1. de n. cap. 27.

lib. 2. cont. Iul. c. 3.

CAPVT XI.

Astruitur sextò ex eo, quod tredecim libri Augustini alioquin funditus evertantur.

QVOD sanè verissimum esse facile quis intellexerit, qui intellexerit, nullum alium confictum inter Augustinum & Iulianum ex proposito utriusque fuisse susceptum, quàm de illa sola & unica quaestione, utrum peccatum originale per concupiscentiam carnis seu libidinem ex parentibus in prolem propagaretur: Augustino omnibus ingenij & eruditionis nervis incumbente, ut eam peccato in primorum hominum carne extortam esse, & peccatum in posteriores propagare convinceret; Iuliano è contrario asserente, eam à Deo in paradiso esse

plantatam, atque ita fieri nulla ratione posse, ut per eam in proles à parentibus culpa transiret. Ex quo efficitur, ut praecipui & eruditissimi libri Augustini, numero facile tredecim, qui unica ista intentione scripti sunt, adde & alios plures, qui hoc ipsum magna ex parte tractant, funditus corruat, & velut inanes ac futiles abijciendi sint, si Augustinus in eo falsus est, quod per solam concupiscentiam carnis peccatum originale trajici profiteretur. Nam liber primus de nuptijs & concupiscentia, nullam penitus alium scopum habet, quàm in transfundenda originali culpa, meritò concupiscentiam illam

K 2

repre-

Handwritten marginal note in Latin script, partially obscured by the binding.